

la tribuna

Taxar fortunes

Potser és hora que els més rics amb taxes directes comencin a mostrar el seu compromís amb les finances públiques

BORÍS VILA

Rebaixar els sou dels funcionaris, reduir la despesa i preparar nous impostos, han estat algunes de les mesures aplicades pel nou Govern, iniciatives, però, que no forçosament poden corregir el dèficit fiscal, i que al contrari poden dilatar encara més els greus desequilibris i disparitats entre una oligarquia *duty free* i una majoria d'andorrans, residents i turistes que contribueixen al gruix de les arques públiques.

En els darrers mesos diversos països desenvolupats han endegat iniciatives per aplicar impostos a les grans fortunes al·legant que s'han enriquit aprofitant un període de bonança i desregulació dels mercats, i que ara els toca contribuir a ajudar l'erari públic. Hi ha hagut també una tendència generalitzada a reduir les inversions i despeses dels estats, centrades fonamentalment a rebaixar el dèficit pressupostari per evitar arrossegar deutes.

El Fons Monetari Internacional (FMI), una mena d'hospital per a països financerament malalts, ha

internacionals per ajudar els més pobres, una reclamació que des de fa una dècada defensa un altre multimilionari, George Soros. Nombrosos filantrops més com ells han arribat a la conclusió que els desequilibris poden ser una font d'ingressos, però també un niu de problemes a escala mundial.

A Andorra, la fràgil estructura econòmica i la perllongada situació paradisiàca fiscal propiciada per les autoritats, en contra dels consells d'experts i d'organismes internacionals sol·licitats pel propi Govern, han portat el país per la via d'una recessió que afecta

SEMBLA LÒGIC QUE PER INSTAURAR UN SISTEMA FISCAL EQUILIBRAT ES TAXI LES GRANS FORTUNES

particularment els menys afavorits. Seguint la tendència d'altres països desenvolupats, potser és hora de no endarrerir més el debat sobre els impostos i plantejar obertament taxes directes, a començar pels més rics, que puguin mostrar així de manera clara i inequívoca el seu compromís amb les finances públiques, més enllà de la caritat i la filantropia.

El deute públic d'Andorra és encara relativament baix proporcionalment a la seva renda per capita, comparat a altres països desenvolupats del seu entorn, i encara hi ha espai per augmentar la pressió fiscal mantenint un diferencial. Però les disparitats entre rics i pobres corren el risc d'accentuar-se encara si no es canvia el que sembla com una deliberada dilació per aplicar un sistema impositiu que permeti equilibrar les excessives disparitats. Si per reduir el dèficit del pressupost nacional el Govern ha recorregut a retallar el poder adquisitiu dels funcionaris que més guanyen, sembla lògic que per instaurar un sistema fiscal equilibrat comenci per taxar primer de tot les grans fortunes, aquelles que sempre s'han distingit, almenys de paraula, per contribuir a fer paí.

LA DIETA PER APRIMAR ELS PRESSUPOSTOS NO SEMPRE CONTRIBUEIX AL CREIXEMENT ECONÒMIC

advertit recentment que no es pot aplicar la mateixa cura per a tots, i que la dieta per aprimar els pressupostos no sempre contribueix al creixement econòmic, sinó que fins i pot arribar a ofegar el desenvolupament.

El Govern andorrà ha aplicat entre les seves mesures la reducció del poder adquisitiu dels empleats públics en un afany de rebaixar despeses, fins i tot minimitzant les inversions públiques, i obrint tots els sectors a la inversió privada estrangera. Aquesta darrera mesura arriba després d'un llarg període de proteccionisme econòmic, tot i que la limitada obertura dels darrers anys no sembla haver atret gaire capital, ans al contrari hi ha hagut fins i tot desinversió, probable-

ment com a conseqüència de l'estigma de l'etiqueta de paradís fiscal, de la inseguretat jurídica i de la incertesa sobre el futur econòmic del petit país pirinenc. Quant a la retallada de les despeses, seguint els passos adoptats a Espanya, no sembla una mesura que hagi estimulat el creixement econòmic ni contribuït a reduir l'atur en el veí del sud.

Un recent informe de l'FMI posa en relleu que les mesures d'austeritat i de forta retallada del dèficit pressupostari aplicades en alguns països han comportat un fort augment de la taxa d'atur. És clar que a Andorra, bona part d'aquest atur que ha afectat alguns milers de treballadors ha estat exportat directament als països de la Unió Europea, principalment de la Península Ibèrica.

És lloable que Toni Martí, com a cap de Govern, reconegui que l'actual model de desenvolupament està esgotat, però malauradament, el seu diagnòstic arriba excessivament tard. Ara fa deu anys, el Govern del Principat va encomanar un informe a un economista suís, Paul Dembisnki,

que ja advertia que el model econòmic andorrà estava exhaurit, tot i que malauradament les autoritats no varen prendre mesures i, en lloc d'anticipar, varen ignorar el document. Un altre informe anterior elaborat per l'FMI i també sol·licitat pel Govern ara fa vint anys, recomanava posar impostos mitjançant una fórmula modular

DÈCADES DE BONANÇA HAN DEIXAT PAS A UNA RECESSIÓ MÉS PROFUNDA QUE EN ELS PAÏSOS VEÏNS

com a pas previ per instaurar un sistema fiscal directe. El document, que també va ser pagat amb els diners del conjunt de la ciutadania, també va ser oblidat.

Vàries dècades de bonança econòmica han deixat pas els últims anys a una recessió més profunda que en els països veïns, que amenaça de mantenir-se si no s'apliquen profundes reformes estructurals de caire econòmic, so-

cial i potser fins i tot polític. Les reformes anunciades fins ara, una mica més agosarades que en el passat, no semblen, però, trencar suficientment amb l'estratègia dilatòria promoguda en les darreres dècades per l'oligarquia, cada cop més arraconada, reticent a impostos que posin fi al seu privilegiat *statu quo* de *duty free* en un sistema que ha afavorit el nepotisme, la corrupció i les desigualtats socials, econòmiques i polítiques al país.

La crisi financera i econòmica dels darrers anys ha portat diversos països desenvolupats a plantejar, mes enllà dels necessaris ajustaments pressupostaris i de control del deute públic, mesures d'estímul fiscal, però també un increment dels impostos a les grans fortunes. Warren Buffet, un dels personatges més rics del món, reclamava recentment un canvi en la fiscalitat al·legant que els que paguen més impostos són sovint els que menys tenen. També darrerament Bill Gates, una altra de les grans fortunes mundials, ha donat suport implícitament a una taxa a les transaccions financeres

BANCA PRIVADA D'ANDORRA

Fons gestionats per 4 dels 20 millors gestors d'Europa segons Citywire

BPA FONS DOLPHIN EQUITIES FI 0072

Informació tècnica a 14/11/11

DATA INICI DEL FONS	03/07/06
PATRIMONI	209.500.708 EUR
VALOR LIQUIDATIU A LA DATA	100,53 EUR
RENDIMENT INTERANUAL	- 13,43%
TAE DES DE L'INICI	0,10%

BPA FONS IBÈRIC ACCIONS FI 0006

Informació tècnica a 14/11/11

DATA INICI DEL FONS	02/06/09
PATRIMONI	12.367.785 EUR
VALOR LIQUIDATIU A LA DATA	96,15 EUR
RENDIMENT INTERANUAL	- 9,82%
TAE DES DE L'INICI	- 1,59%

www.bpa.ad

Entitat dipositària:
Banca Privada d'Andorra, SA
Entitat gestora:
BPA Fons, SAU

Les rendibilitats expressades no pressuposen rendibilitats futures